

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

Aylık Ekonomik Analiz Raporu

10 Haziran 2022

MAYIS/2022 Dönemi Ekonomik Analiz Raporu

Geçtiğimiz ay ABD’de açıklanan PMI (üretim endeksi), işsizlik verileri ile birlikte ABD ekonomisinin 2. çeyrekte resesyona (ekonomik durağanlık) yaşama ihtimalinin yükseldiğini gösteriyor. Önceki raporlarımızda da hatırlarsanız bu duruma değinmiştik. Bu çizgide, Uzak Doğu ve Avrupa’daki aynı ekonomik göstergelere bakıldığında ekonomik aktivitelerin yavaşladığını ve bundan dolayı ekonomik büyüme oranlarında gelecek öngörülerin aşağı yönlü revize edildiğini gözlemliyoruz. Öyle ki, Fed (ABD Merkez Bankası) tutanaklarında 2023 senesine kadar olacağı belirtilen 125 baz puanlık bir faiz artırımını öngörüldüğü ve bunun dünya ekonomik büyümesindeki faaliyetleri daha da kısacağı belirtiliyor.

Uluslararası ekonomi gündemini, ülkemiz ekonomisine yansımalarını ve ülkemiz ekonomisinde geçen ay yaşananları yine bu raporda ayrıntıları ile sizlere sunuyoruz.

Ekonomiyi Etkileyen Dış Faktörler

Mart ve Nisan ayı raporlarımızda belirttiğimiz üzere, Fed ve ECB faiz artırım süreçlerinin içinde olması sebebiyle gelişmekte olan ve 3. Dünya ülke ekonomilerine negatif etkilerin daha da anlamlı olmaya başladığını görüyoruz. ABD’de ve Avrupa’da enflasyonun yükselen seyri küresel bir ekonomik daralmaya işaret ediyor. İkinci çeyrek raporlarında (Haziran ayı itibarıyla) gelecek raporlar ile bu durumun tespitini daha sağlıklı yapacağımızı düşünüyoruz.

Durağanlık seyrine giren küresel ekonominin etkileri emtia tarafında özellikle gıda ve petrol özelinde ortaya çıktı. Özellikle yükselen enerji maliyetleri nedeniyle güvenli gıdaya ulaşılabilirliğin azaldığının tespitini de Dünya Gıda Konseyi raporlarında görmekteyiz. Enerji raporlarımızda belirttiğimiz petrol fiyatlarındaki yükseliş seyrinin süreceği olgusunun nitekim tespitlerini yatırım kuruluşlarındaki profesyonellerin de (Moody’s, S&P, Goldman Sachs raporları) teyit etmeye başladığını izliyoruz. Enerji bağımlılığı ve sürdürülebilir enerji konuları aynı zamanda gıda güvenliği ve ulaşılabilirliği konuları ile birlikte hareket eden olgular olarak ele alınmaya başlandı.

ABD ve Avrupa borsaları ekonomilere olan istihdam yaratıcı yönünü yıllardır süregelen QE (parasal genişleme) politikası ile arttırmıştı, QT (parasal daralma) politikası ile birlikte tüm dünyada işsizlik sayılarının yükseleceğini, PMI verilerinin arz-talep dengesindeki kırılma ve gelir eşitsizliği nedeniyle olarak daha da artacağını öngörüyoruz. Geçen ay da belirttiğimiz üzere bu baskılar sebebi ile QE politikalarına mecburen dönüleceğini tahmin ediyoruz. Bu yüzden yukarıda belirttiğimiz gibi 2. Çeyrek raporları çok önem arz ediyor. Hem ABD hem de AB tarafındaki stagflasyon (ekonomik durağanlık ve yüksek enflasyon) sinyalleri ile birlikte bu sürecin 2008 krizinde ve sonrasında yaşanan para politikası patikasına yakınsayacağını düşünüyoruz.

Ekonomiyi Etkileyen İç Faktörler

Nisan ayı MB faiz kararında politika faizini sabit tuttuğunu (%14) hep birlikte takip ettik. Dünyada artan enflasyon yükselişi ve parasal daralma politikaları ile birlikte bunu görmezden gelen para politikalarına devam edildiğini izliyoruz.

KKM'nin (Kur Korumalı Mevduat) günümüze kadar 120 milyar TL üzerinde hazineye ek ödeme yarattığını üzülen izliyoruz. Geçen ay bu yan politikaların enflasyonist baskıyı arttıracığı yönündeki öngörülerimizi sizlerle paylaşmıştık. Bu ay E-TÜFE araştırmamızdaki artış da bunu doğrular niteliktedir. ENAGrup Tüketici Fiyat Endeksi (E-TÜFE) Mayıs ayında %5.46 arttı. E-TÜFE'nin son 12 aylık artışı ise %160.76 olarak gerçekleşti. Yanlış para politikası kararları, beklentileri daha da bozmaya devam ediyor.

"Fakirleştiren büyüme" kavramına tekrar değinirsek, yılın ilk çeyreğinde %7,3'lük bir ekonomik büyüme gerçekleştiğini fakat vatandaşlarımızın alım gücündeki azalmanın orta sınıfı yok eder biçimde gerçekleştiğini izliyoruz. Dış borçlardaki artış ile birlikte bu duruma baktığımızda ise uygulanan yanlış politikalarından kaynaklı hem enflasyondaki yükseliş, hem işsizlikteki artış, hem de kurdaki artış bu ekonomik büyümenin topluma yansımadağını belirtir niteliktedir.

Söz konusu olumsuzlukların daha da artarak devam edeceğini tahmin ediyoruz.

Dış ticaretteki gelişmelere baktığımızda ticaret açığında yıllık bazda %157'lik bir artış olduğunu görüyoruz. Üretimde dış ticarete bağımlılığın ortaya çıkardığı bir net fotoğraf var: Ucuza satıp yerine pahalıya koyuyoruz ve ürettiğimiz de vatandaşların ihtiyacını tam anlamıyla karşılayamıyor (fakirleştiren büyümenin en net fotoğrafıdır bu aynı zamanda). Nitekim ithalattaki artışın 29,7 milyar \$ gibi rekor bir seviyeye çıktığını ihracatın ithalatı karşılama oranının ise %64 seviyesine gerilediğinden zaten bunu görebilmekteyiz. Bu durumun yansımalarını da CDS risk primindeki 700 baz puanın

ařađısına dűřmeyen seyir ile de teyit etmekteyiz. Temerrűt risk sınırı (űlke iflası) olarak geçen puanlara her geçen gűn daha fazla yakınsandıđını da belirtmek isteriz.

ENAGrup olarak bilimsel veriler ile elde ettiğimiz sonuçları etik doğrularımız ile sizlere sunmaya devam ediyoruz.

Saygılarımızla,

Mehmet ÇAĐDAŐ IŐİM

ENAGrup – Enflasyon Araştırma Grubu

- Twitter : <https://twitter.com/ENAGRUP>
- Web : <http://enagrup.org/>

Yasal Uyarı: Bu dokümanda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme ve yorum güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan elde edilmiş olup, ENAGrup tarafından burada sunulan bilgilerin doğruluğu ve bütünlüğü konusunda makul özen gösterilmiş olmakla beraber, olabilecek hatalar ve eksikliklerden ENAGrup sorumlu değildir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez ve söz konusu içerik haber verilmeksizin çıkarılabilir veya değiştirilebilir. Burada yer alan bilgiler aksi belirtilmedikçe ENAGrup'un sahip olduğu enflasyon hesaplama yöntem ve metodolojisi ile diğer kişisel görüşlerine dayanmaktadır. **Mevcut yöntem ve metodolojinin tüm telif hakları ENAGrup tarafından alınmış ve patent işlemleri sürmekte olup, bu yöntem ve metodoloji patent koruma kanunu kapsamında korunmaya alınmıştır. Mevcut metodoloji ve yöntemin aynı/benzer isim ile kullanılması, pazarlanması veya maddi kazanç edilmeye çalışılması durumunda, ENAGrup Türk Patent ve Marka Kurumu'nun patent mevzuatından doğan kanuni haklarını saklı tutar. Tüm hakları saklıdır.**